

A Fővárosi Ítéltábla a Világi-Hajdu Ügyvédi Iroda (címe; ügyintéző: dr. Hajdu Krisztina ügyvéd) által képviselt (felperes neve, címe) felperesnek a dr. Bodolai László (címe) ügyvéd által képviselt (I.r. alperes neve, címe) I. rendű és (II.r. alperes neve, címe) II. rendű alperesek ellen sajtó-helyreigazítás iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2013. február 14. napján kelt 65.P.26.081/2012/4. számú ítélete ellen a felperes részéről 6. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alpereseknek 15.000 (Tizenötezer) forint fellebbezési költséget, valamint a Magyar Államnak külön felhívásra 48.000 (Negyvennyolcezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes a ... internetes oldalon ... napján megjelent „...” című írásban közöltek miatt terjesztett elő sajtó-helyreigazítás iránti keresetet.

Sérrelmezte, hogy a cikk valótlanul állította azt, hogy „Az ... vezetői a kételyeket azzal is próbálták hárítani, hogy szerintük kevésbé ellenőrzött módon, közbeszerzések nélkül költhetik el az állami ... kiépítésére szánt több milliárd forintnyi közpénzt”.

Valótlanul állította továbbá, illetve keltette azt a téves látszatot, hogy az ..., illetve annak vezetői az állami ... beszerzései során ki akarnak bújni a közbeszerzési eljárás kötelezettsége alól a nyilvánosság, illetve az ellenőrzés kizárásával.

Valótlanul hozta összefüggésbe az ...-et, illetve annak vezetőit az állami ... beszerzéseivel, tekintettel arra, hogy az állami ... tulajdonosi struktúrája (...) szerint egyik részvényes sem rendelkezik többségi részesedéssel.

Valótlanul állította azt is, hogy a közgyűlést levezető elnök bármely nyilatkozatában arra utalt volna, hogy konzorciumot érintő kérdésekben a döntést a kormány hozta meg.

A cikk megtévesztően azt a hamis látszatot keltette, hogy az információs szabadságról szóló törvény alapján előterjesztett adatigénylés tekintetében az napján jogszabálysértő késedelembe esett volna, ami adatvédelmi hatósági eljárásra adott okot.

Az alperes a kereset elutasítását kérte arra hivatkozással, hogy a rendelkezésére bocsátott közgyűlési jegyzőkönyv kivonatából okszerű következtetéseket vont le. A közöltek a felperes társadalmi megítélését hátrányosan nem befolyásolják, az elhangzott kijelentések alapján a szabad véleményalkotásra az Alaptörvényben biztosított jogosultsága van, hamis látszatot az adatigénylés tekintetében sem keltett.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg a Magyar Államnak külön felhívásra 36.000 forint eljárási illetéket és az I-II. rendű alperesnek - I. rendű alperes útján - 15 napon belül 45.000 forint perköltséget.

Ítéletének indokolásában hivatkozott a 2010. évi CIV. törvény (Smtv.) 12. § (1) bekezdésében, a Pp. 164. § (1) bekezdésében, a 206. § (1) bekezdésében, valamint a Legfelsőbb Bíróság 12. és 14. számú állásfoglalásában, továbbá az Alkotmánybíróság 36/1994. (VI. 24.) AB határozatában írtakra.

Az elsőfokú bíróság a kifogásolt közlések tartalmi elemzésénél a cikk egészét tekintve és a szöveg mondanivalóját szem előtt tartva, az írás megjelenésének apropóját értékelve járt el. Az újságíró meghallgatását indokolatlannak tartotta, miután az írásból is kiderült, hogy elsősorban a felperesi részvényesi döntéshozatali fórum, a felperesi közgyűlés 2011. december 2-i jegyzőkönyvének ismertté válása következtében került sor a cikk megírására, annak tárgyát az állami ... alapítása, a ...tender frekvencia árverésen való indulása, nyilvánosság felé közvetítése képezte.

Rögzítette, hogy az alperesi újságíró ezen dokumentumban fellelhető információkat értékelve az állami részvétel döntéshozatalát próbálta írásában - elsősorban annak végén - feltárni, a nyilvánosság felé közvetíteni. Ennek érdekében az ügyben illetékes minisztériumhoz is fordult, a korábbi miniszternek az állami részvétellel kapcsolatos, a kormányfő által képviselt irányvonallal ellentétes álláspontját a nyilvánosság elé tárva arról értekezett, hogy milyen érdekek mentén kíván az állam szerepet vállalni a mobiltelefon- hálózat működtetésében, mik lehetnek a kormányzat motivációi.

Az Alkotmányban biztosított szabad véleménynyilvánítás jogával és a közvélemény formálásának igényével lépett fel az alperesi szerző, és mindaddig, amíg vélemény formálása alkotmányos keretek között, a való tényekből levont (valós, vagy akár téves) következtetéseken alapul, azt a felperes alappal nem sérelmezheti.

A fentiekben kifejtetteket szem előtt tartva vizsgálta az egyes sérelmezett közléseket.

A kételyek eloszlatásával kapcsolatos közlést olyan lényegtelen tévedésnek minősítette, amely nem ad alapot a helyreigazításra. Önmagában ugyanis az a ténszerű felperesi hivatkozás, hogy a stratégiai igazgató nyilatkozatát követően fogalmazódott meg kisérszvényesi nyilatkozatban kritika a tekintetben, hogy a felperesi cégnek egy több tízmilliárdos beruházásban való részvétele szükséges, jó gazdaságpolitikai döntés-e és a stratégiai igazgató nyilatkozata ezt megelőző nyilatkozat volt, nem pedig erre adott válasz, a felperes személye megítélése szempontjából nem releváns. Az, hogy előzetes kételyeket kívánt eloszlatni jó cégvezetőként egy stratégiai vezető, hisz ilyen kérdésekre nyilván számíthatott és számítani kellett, vagy már konkrétan megfogalmazott kételyeket hárított el, ez a felperes megítélése szempontjából lényegtelen apró pontatlanság, így e körben a keresetet nem találta alaposnak.

A kibújas a közbeszerzési törvény hatálya alól cikkrészlet az elsőfokú bíróság megítélése szerint egy, a jövőben eldöntendő, a cég alapító okiratának megismerését követően eldönthető kérdéssel foglalkozott. Az, hogy az újságíró a stratégiai igazgató és a levezető elnök nyilatkozata alapján többször visszatért arra, hogy vajon a közbeszerzési törvény kiterjed-e majd az állami cégek részvételével alapított állami tulajdonból létrejövő társaság beruházásaira, jogos kérdésfelvetés, és az e körben való állásfoglalás, a közvélemény tájékoztatása olyan közérdek, amelyhez méltányolható joga van az alperesi szerzőnek, és az ebben való jogi állásfoglalás nem a sajtóper keretei között eldöntendő jogértelmezés.

Az, hogy az alapító okirat létrehozása, megfogalmazása teremti-e meg a feladat meghatározással azt a lehetőséget, hogy a cég nem tartozik majd a közbeszerzési törvény hatálya alá, vagy a jogszabályi környezet teszi ezt lehetővé, nem közvetlenül a felperes megítélésére utaló kérdés. Az általános alany megfogalmazás sem arra utal, hogy a felperesi vezetés az, amely ezt a célt kívánja elérni, vagy ennek kialakításában aktívan részt venne.

Így nem a felperesre vonatkozik még az írás külön fejezetében utalt rész sem, hiszen a felperesi közgyűlés volt az apropója a cikkírásnak, de nem kizárólag a felperesi tulajdonostárs az, aki a létrehozandó állami cég kialakításában, annak jogi formája meghatározásában részt vehet.

Így e körben az elsőfokú bíróság nem tartotta jogsértőnek az alperesi közlést, annak értéktartalmára való tekintet nélkül, szabadon kifejthető véleményként értékelte ezen kijelentést is azzal, hogy nem foglalhat állást sem az alperesi szerző, sem a bíróság ebben a kérdéskörben, és nem minősítette az esetleges cégalapítókat azzal az alperesi szerző sem, hogy kibújnak a közbeszerzés hatálya alól.

Azon közlés, miszerint kormányzati döntés volt a beruházás, az elsőfokú bíróság azt az álláspontot alakította ki, hogy a cikk egésze tekintetében az, hogy az állami tulajdonú cég részt vesz-e egy ilyen beruházásban, nem kizárólag a kisérszvényesek, hanem dominánsan az állami tulajdont megtestesítő, állam nevében szavazó részvényes (...) döntésén alapul. Ez olyan okszerűen levonható következtetés, amelyet nemcsak a levezető elnök nyilatkozata, hanem a kormányzati forrásra történő hivatkozás is megalapoz, és egy köztudomásúnak is tekinthető tényből levont következtetésnek minősül. Ilyen következtetés levonására

az újságíró jogosult.

Az pedig a felperesi hivatkozással ellentétben a cikk megfogalmazásából megállapítható, hogy mire utalt a levezető elnök, és mi volt ebből az újságírói következtetés, továbbá az olvasó is kialakíthatta az álláspontját. Így ezen kérelem tekintetében is megalapozatlannak tartotta az elsőfokú bíróság a keresetet.

Az adatkiadással kapcsolatos kereseti kérelmet az elsőfokú bíróság a felperes személyének társadalmi megítélése szempontjából lényegtelen kérdésnek minősítette, különös tekintettel arra, hogy a felperes a kért adatot valóban nem adta ki. Abból, hogy 8 nap elteltével nem nyilatkozott a felperes, valóban nem vonhatta le egyértelműen azt a következtetést az alperes, hogy a kért adatot nem is fogja kiadni, hiszen az adatkiadásra még néhány nap rendelkezésére állt a felperesnek. Az alperesi közlés azonban az elsőfokú bíróság olvasatában arra utal, hogy feltehetően nem kapják meg az iratot és az adatkiadás érdekében jogaik érvényesítése végett el fognak járni az alperesi szerkesztőségi döntés alapján.

Az, hogy a cikk megjelenésekor ezt alappal fogalmazta-e meg az újságíró, vagy sem, olyan lényegtelen kérdés, amely később valósnak bizonyulva a felperest nem tünteti fel hamis színben azzal, hogy az adott cikk megjelenésekor még teljes bizonyossággal ez nem volt megfogalmazható.

Így e körben sem találta alaposnak a felperesi igényérvényesítést.

A perköltségviselés tárgyában a Pp. 78. § (1) bekezdése és a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet alapján határozott.

Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben a felperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a keresetének helyt adva az alperes helyreigazító közlemény közlésére történő kötelezését kérte.

Fellebbezésében megismételte, hogy a kereset tárgyává tett cikkben mely kitételeket és milyen indokok alapján sérelmez.

Előadta, hogy a perbeli cikkben megfogalmazottak nem felelnek meg a PK 12. számú állásfoglalás szerinti „véleménynyilvánítás, értékelés, bírálat, valamint a társadalmi, politikai tudományos és művészeti vita” fogalmainak. A cikkben írtak nem kizárólag véleményt közölnek, hanem szubjektív értékítéletet hordoznak, nem egy személyhez kötődő bírálatnak adnak hangot, hanem teljesen egyértelműen tényként közlik, hogy a cikkben szereplő gazdasági társaság ki akar bújni a közbeszerzési kötelezettség, azaz a törvényi kötelezettség alól.

A „ki akarnak bújni a közbeszerzés alól” kijelentés sérti a 36/1994. (VI. 24.) AB határozatban foglalt követelményeket, amely szerint a véleménynyilvánítás szabadsága olyan alkotmányos alapjog, amely csak felelősséggel gyakorolható és a valótlan tények közlésének elkerülése érdekében bizonyos kötelezettségekkel jár. A kijelentés nem arra a tényre utal, hogy a cikkbeli megalapítandó ... a közbeszerzési törvény hatálya alá tartozik-e majd a jövőben, hanem azt az egyértelmű közlést teszi, hogy az alapítók a közbeszerzési törvény hatálya alá tartozást szándékosan és célzatosan el kívánják kerülni, a szóhasználat a törvényi

kötelezettség alól történő kibújárásra utal. A cikkíró a véleménynyilvánítás szabadságát nem az AB határozatban foglalt felelősséggel gyakorolta.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a cikket nem egészében vizsgálta, mert az írás legfontosabb mondanivalója a fenti tényközlés. A mindennapi olvasó számára egyértelmű az írás üzenete és a cikk egészének vizsgálata esetén kitűnik, hogy az alperes nem kizárólag a fellelhető információkat értékelve próbálta feltárni a felperesi döntéshozatal folyamatait, hanem mindezeket túl valótlán tényként közölte, miszerint „ki akarnak bűjni a közbeszerzés alól”.

Ez a tényközlés nem minősül olyan lényegtelen tévedésnek, amely a jogi személy társadalmi megítélése szempontjából figyelemre sem méltó.

Kifogásolta, hogy az alperes nem szolgáltatott olyan bizonyítékot, amely alátámasztaná, hogy a gazdasági társaság egyértelmű és célzott szándéka lenne a közbeszerzési eljárás hatálya alá való tartozás elkerülése.

Az alperesek fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására irányult.

A felperes fellebbezése nem alapos.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg a tényállást, az arra alapított jogkövetkeztetéssel és érdemi döntésével egyetértett, ezért az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése és a Pp. 254. § (3) bekezdése alapján helybenhagyta.

A Fővárosi Ítéltábla azt emeli ki, hogy a perbeli jogvitában a PK 12. számú állásfoglalás II. pontjában foglaltakat alapul véve a teljes sajtóközlemény keretében kellett értelmezni a felperes részéről sérelmezett közléseket.

Azon cikkbeli állítások, melyeket a felperes kereseti kérelmében megjelölt és amelyek vonatkozásában a helyreigazító közlemény közzétételét kérte, olyan újságírói véleménynek minősülnek, amelyekre az írásban megjelölt tények alapján került sor. Azon felperes által hivatkozott tartalom, miszerint a cikk azt sugallja, hogy a felperesi társaság, illetve annak vezetése a közbeszerzési szabályok megkerülésére törekedne, az írásból nem olvasható ki, mint ahogy a cikk felperes által hivatkozott részei sem keltik annak látszatát, hogy a felperesi társaság, illetve vezetői a közbeszerzési eljárás nyilvánosságát megkerülve igyekeznek közpénzt elkölteni.

A cikkbeli, kételyek elhárítására vonatkozó utalás nem alaptalan. A felperesi társaság 2011. december 2-ai közgyűlésén felvett jegyzőkönyv kivonatából is kitűnik, hogy a levezető elnök olyan, a felperes egyik magánrésztvényese által feltett kérdésre adott választ, amelyből az állapítható meg, hogy a felperest érintő, nagy visszhangot kiváltó mobilszolgáltatás beruházásával kapcsolatosan kétségek merültek fel.

Ugyancsak a felperes közgyűlési jegyzőkönyvéből derül ki az, miszerint a

szakterületi felelős a döntés tárgyát képező projektről adott tájékoztatójában akként nyilatkozott, hogy „A jelenlegi jogi álláspont szerint a konzorciumi tagok által árverési nyertesség esetén megalapítandó gazdasági társaság vélhetően nem fog a közbeszerzési eljárásról szóló törvény hatálya alá tartozni, amely alapján a társaság kellő flexibilitással fog rendelkezni”.

Az a tény, hogy ezen nyilatkozat alapján az alperes újságírója a „ki akarna bújni a közbeszerzés alól” közlést fogalmazta meg, illetve kifejtette azt, hogy „az ... valószínűleg arra számít, hogy az állami ...nek a saját fejlesztései előtt nem kell majd közbeszerzési eljárásokat lebonyolítania”, olyan véleménynyilvánításnak minősül, amelyet a szabad véleménynyilvánítás jogával élve fogalmazott meg a cikk szerzője, az alkotmányos kereteket betartva, a valós tényekből kiindulva vonva le következtetését.

Hasonlóképpen a tényeken alapuló okszerű konklúzió volt a cikkíró részéről azon közlés is, miszerint a beruházás kérdésében a döntést a kormány hozta meg, következtetését a levezető elnök jegyzőkönyvi nyilatkozata is megalapozta.

Az adatkiadásra vonatkozó cikkrészlet pedig a helyreigazítást kérő felperes megítélése szempontjából olyan lényegtelen pontatlanság, közömbös részlet, amely a PK 12. számú állásfoglalás II. pontja értelmében nem ad alapot a helyreigazításra. Mindemellett megjegyzi a másodfokú bíróság, hogy az adatkiadással kapcsolatosan levont újságírói következtetés nem nélkülözött minden alapot annak ellenére, hogy a jogszabályban biztosított 15 napos határidő még nem telt el. Ugyanis az adatkérésről számított 8 napot követően sem jelezte adatkiadási szándékát a felperes, utóbb pedig az volt megállapítható, hogy az adatkiadásra a jogszabályban biztosított határidő leteltét követően sem került sor.

Összességében az elsőfokú bíróság jogi álláspontjával egyezően a Fővárosi Ítéltábla is arra a meggyőződésre jutott, hogy a kereset tárgyát képező cikk sem a maga egészében, sem a felperes által kifogásolt közlések tekintetében nem adott alapot a sajtó-helyreigazítás elrendelésére.

A perköltségviselés kérdésében a másodfokú bíróság a Pp. 239. §-án keresztül érvényesülő Pp. 78. § (1) bekezdése alapján döntött és a pereszes felperest kötelezte az alperesek javára a 32/2003. IM rendelet 3. § (1) és (5) bekezdése alapján megállapított ügyvédi munkadíjból álló perköltség, valamint a per tárgyi illetékfeljegyzési joga folytán a Magyar Állam által előlegezett fellebbezési illeték megfizetésére, figyelemmel a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdésében foglaltakra is.

Budapest, 2013. június 11.

Kizmanné dr. Oszkó Marianne s.k.
a tanács elnöke

Dr. Hercsik Zita s.k.
előadó bíró

Dr. Kisbán Tamás s.k.
bíró

A kiadmány hiteléül:

tisztviselő